

OBSAH

ÚVODEM	5
CIZÍ SLOVA A ZKRATKY	7
TVOŘENÍ SLOV	9
Odvozování slov	9
předponami	9
příponami	10
Souhláskové skupiny při odvozování slov předponami a příponami	11
Přechylování (moce, tj. tvoření jmen ženských ze jmen mužských)	13
Cizí příjmení	13
Přejatá slova	14
Deminutiva	14
Názvy řeči (jazyků)	16
Kvantita substantiv	16
na -tel, -č, -dlo	16
na -ař, -ář, -ěř, -íř, -ýř	18
jiných odvozených výrazů	19
Adjektiva	20
z toponym na -ice, -ovice	20
ze souslovných toponym	20
z ostatních toponym	21
Tvoření	22
slovesných adjektiv na -cí	22
vztahových adjektiv na -í	23
Pravidelné stupňování adjektiv	24
Adjektiva zesilující a zeslabující	25
Stupňování adverbíí	25
Složeníny s výrazy dvou- /dvoj-, troj/ tří- apod.	26
TVAROSLOVÍ	27
Substantiva	27
Vokatív singuláru substantiv maskulin na -ec (chlapec) a -ce (soudce)	27
Dativ a lokál singuláru substantiv maskulin na -en (kámen)	28
Dativ a lokál singuláru životných substantiv maskulin	30
Lokál singuláru neživotných substantiv maskulin na -e, -ě/-u	31
Lokál singuláru substantiv neuter na -e, -ě/-u	32
Skloňování substantiv maskulin a feminin samohláskového zakončení (typ předseda, soudce; Váša, Máňa)	32
Nominativ plurálu životných substantiv maskulin	33
Genitiv plurálu substantiv	35
Místní jména	37
Dativ a lokál plurálu substantiv	37

Substantiva maskulina s k, g, h, ch v zakončení	37
Substantiva maskulina zakončená na -l, -s, -z	38
Substantiva feminina souhláskového zakončení	39
Substantiva neutra	40
Místní jména	41
Instrumentál plurálu substantiv	41
Místní jména	42
Nepravidelná substantiva	43
Tvarové zbytky duálu	44
Substantiva pomnožná (pluralia tantum)	45
Substantiva typu hajný, -á a průvodčí	46
Příjmení s tzv. pohybným -e-	46
Místní jména s tzv. jerovým vokálem	47
Slovanská adjektivní příjmení	47
Kolísání neživotných substantiv v genitivu singuláru	48
Místní jména	49
Kolísání substantiv maskulin na -l, -s, -z, -x	49
Osobní jména	50
Kolísání substantiv maskulin mezi životnými a neživotnými typy	51
Kolísání substantiv feminin mezi vzorem píseň a kost	52
Kolísání substantiv feminin v genitivu singuláru	53
Osobní jména maskulina samohláskového zakončení a typy Pavlůj,	
Janův	54
Krácení kmenové samohlásky substantiv	55
Feminina	55
Maskulina	57
Neutra	57
Substantiva přejatá z řečtiny a latiny	58
Maskulina	58
Feminina typu idea	59
Neutra	59
Různá přejatá substantiva všech rodů	60
Nesklonná přejatá substantiva	61
Zkratková slova a zkratky	62
Adjektiva	62
Jmenné a složené tvary adjektiv a participií	62
Přivlastňovací adjektiva	64
Zájmena	65
Zájmeno já	65
Zájmena on, ono	66
Zájmeno jenž	66
Zájmena můj, tvůj, svůj	67
Zájmena náš, váš; on (kvantita)	68
Zájmena můj, tvůj... × svůj	69
Zájmeno (ten)týž	69
Číslovky	70
Číslovky základní	70
Psaní číslovek číslicemi a slovy	71
Psaní zlomků, číslovkových složenin, obrátů s udáním množství apod.	72
Druhové číslovky u pluralií tantum	73
Slovesa	74
Střídání souhlásky v přítomném a přeteritálním (infinitivním) kmeni	74

Kolísání sloves mezi 1. a 5. třídou	74
Imperativ	75
3. os. plurálu přítomnosti sloves (hlavně 4. třídy)	76
Přičestí minulé sloves 2. třídy (-nul, -l)	77
Přičestí trpné sloves 2. třídy (-nut, -mut, -en, -at)	78
Strídání souhlásek v infinitivu a v přičestí trpném	79
Strídání souhlásek a kvantit v infinitivu, přičestí trpném a substantivu verbálním	80
Préteritum reflexivních sloves	81
Kondicionály reflexivních sloves	81
Přechodníky	82
Nepravidelná slovesa	84
Substantiva verbální	85
PRAVOPIS	86
i, í/y, ý ve vyjmenovaných slovech	86
i/y v přejatých slovech; některé domácí odchylky	88
i. í/y, ý v slovních tvarech	88
Instrumentál plurálu substantiv maskulin na -l, -s, -z	88
Substantiva feminina na -la, -sa, -za a neutra na -lo, -so, -zo	91
Typ bratři — bratry	91
i, í/y, ý po retnicích a sykavkách v zakončení slov	93
Typ Opava — Břeclav — Chrudim	95
i, í/y, ý — gramatická shoda	96
Atribut — substantivum	96
Subjekt — predikát	97
Typ zapomněl — poměl se; skromně — vědomě	102
Zájmenné tvary mě — mně	103
Velká písmena	104
Jména	104
osobní	104
zeměpisná	105
knih, časopisů, uměleckých děl	106
spolků, institucí, závodů	107
svátků, událostí, smluv	108
soutěží, akcí, řádů	109
výrobků, zboží, vlaků, lodí atd.	110
Výraz úcty, tituly; živé a pohádkové bytosti	110
Zkratky a značky	111
s — z	112
v předponách	112
v předložkách	114
v přejatých slovech	115
Přejatá slova	117
Hranice slov v písmu	118
Dělení slov	120
s předponou	120
s příponou (koncovkou)	121
Přejatá slova	121
INTERPUNKCE	122
Jednoduchá věta	122

Interpunkční znaménka v jednoduché větě	122
Tečka za číslovkami, zkratkami a značkami	123
Volné a těsné přívlasky a doplňky (rozvité přechodníky, partici- pia, infinitivy)	125
Volně připojené členy (samostatné členy, vsuvky aj.)	128
Postupně rozvíjející a několikanásobný přívlastek	129
Souvětí	130
Vedlejší věta (oddělena čárkami na obou koncích)	130
Dvě spojky vedle sebe	132
Věty s výrazy jen, teprve apod.	132
Čárka před a (H, V, a H; H, a V, H)	133
Čárka není před a (H, V a V; V a V, H)	134
Hlavní věta	135
Apozice	135
Koordinované a postupně rozvíjené větné členy	136
Parenteze	139
Souhrnná cvičení k apozici, koordinaci a parentezi	139
Přímá řeč	140
Složitější souvětí	141
Souvislá cvičení na interpunkci	144
SKLADBA	159
Věta	159
Modalita	159
Věty podle postoje mluvčího	159
Negace	160
Slovosled	162
Poloha rozvitého přívlastku a tzv. falešné skladební dvojice	162
Poloha příklonek	163
Sounáležitost částí projevu	164
Věty s tzv. všeobecným podmětem	165
Věty jednočlenné a dvojčlenné	167
Věty slovesné a neslovesné	169
Shoda	170
Několikanásobný subjekt — predikát	170
Substantiva rodiče, lidičky, koně apod. v subjektu	171
Několikanásobný subjekt se substantivy různého rodu	172
Predikace	173
Podmět	173
Podmětné věty	173
Přísudek	174
Neslovesný	174
Slovesně jmenný	175
Slovesný	177
Determinace	180
Přívlastek	180
Shodný a neshodný	180
Nominativ jmenovací	182
Přívlastek několikanásobný a postupně rozvíjející	183

Přívlastek těsný a volný	184
Přívlastkové věty	185
Předmět	186
Předmětné věty	189
Příslovečné určení	190
Příslovečné věty	192
Příslovečné určení × předmět	193
Doplňek	194
Doplňkové věty	196
Koordinace	197
Jednoduchá věta	197
Souvětí	198
Koordinace a subordinace (determinace)	200
Tzv. nepravé věty vztažné a účelové	202
Nepravidelnosti a nedostatky ve větné stavbě	204
TEXTY K VŠESTRANNÉMU JAZYKOVÉMU ROZBORU	207
SOUHRNNÁ OPAKOVACÍ CVIČENÍ	209